

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOSINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

„Comunismul nu mai are absolut nicio șansă”

Florin BĂLĂNESCU¹

Cezar Zugravu s-a născut la 10 mai 1923, în comuna Gănești, județul Covurlui (astăzi, în județul Galați) și a murit în anul 2010, la Iași, fiind înmormântat la Cimitirul *Eternitatea* din oraș. A absolvit, ca șef de promoție, Facultatea de Electromecanică a Școlii Politehnice din Timișoara. A fost căsătorit și a avut un fiu și o fiică. A fost deținut politic în închisorile și lagărele de exterminare comuniste (1949-1955). A lucrat ca inginer la Fabrica de Rulmenți din Bârlad (1955-1978) și la Combinatul de Utilaj Greu din Iași (1978-1983), de unde s-a pensionat. A publicat volumele memorialistice *Mărturii ale suferinței* (1996), *O istorie a rezistenței și a represiunii, 1945-1989* (2001) și *Dictatura, o tragedie românească* (2005), precum și articole și eseuri pe aceeași temă în diverse publicații și volume antologice. Interviuul care urmează a fost realizat la 1 mai 2000, în sediul filialei ieșene a P.N.Ț.C.D.

– Cum vă numiți?

– Cezar Zugravu.

– Când și pentru ce ați fost arestat?

– Am fost arestat la 12 februarie 1949 pentru „uneltire împotriva ordinii sociale” – după afirmațiile Securității.

– Acum, după o jumătate de veac, recunoașteți acuzația care vi s-a adus?

– Recunosc fundamentul atitudinii mele, nu și înfloriturile Securității.

– În ce a constat activitatea pentru care ați fost înfierat?

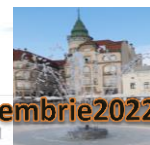
– Nu numai eu, în cazul de față, ci întregul comitet al organizației studentești din Timișoara am organizat și efectuat greva studentească din oraș în 1946, ca semn de solidaritate cu studenții din Cluj. Am crezut că, declanșând o grevă generală a studenților din România, vom determina, cumva, regimul comunist să facă, astfel, unele compromisuri. Am fost singurul centru universitar din țară care a răspuns la acest apel; am intrat în grevă la 15 iunie 1946 și am încetat-o în noiembrie același an, după rezultatul alegerilor falsificate, când ne-am dat seama că nu mai avea niciun rost să continuăm.

– Greva a avut vreun efect?

– La nivelul țării, n-a avut niciun efect, dar la nivel local, studentesc, a avut, pentru că s-a mai dat un exemplu de ceea ce înseamnă rezistență anticomunistă și un alt punct de vedere.

– Cât de mare a fost lotul celor condamnați?

¹ Articol scris de Florin Bălănescu, apărut în *Luceafărul*, 26 noiembrie 2022

- Noi am intrat într-un lot al inginerilor de la Braşov, dar au mai fost condamnaţi încă vreo 15-16 în alte procese, individuale sau colective, în ţară, cărora li s-a pus în cârcă şi participarea la greva de la Timişoara.

- *Cum a sunat actul de condamnare?*

- Era faimosul articol 209 din Codul penal, cu diverse alineate, în care am fost încadraţi şi cei din Braşov, şi cei din alte părţi ale ţării.

- *Ce sentinţă aţi primit?*

- Patru ani de închisoare corecţională şi o amendă de câteva mii de lei, dar n-am făcut numai atât, ci patru ani şi jumătate – probabil, în contul amenzii pe care n-am plătit-o nici până acum –, plus doi ani şi ceva de domiciliu obligatoriu, care au intrat tot în cuantumul pedepsei; în total, aproape şapte ani.

- *Povestiţi-mi, în câteva cuvinte, regimul de detenţie.*

- Am trecut prin trei penitenciare: la Braşov – un an şi ceva, la Aiud – aproape o jumătate de an şi la Constanţa – câteva săptămâni. După aceea, am mai fost în așa-zisele colonii de muncă de la canal – lagărul de exterminare de la Saligny, unde am fost atât de slăbit și de anemiât, încât era să și mor, apoi lagărul Peninsula de la Valea Neagră și, în sfârșit, cel de la Coasta Galeș. După eliberare, am avut domiciliu obligatoriu în comuna Mălușteni din județul Vaslui. În plus, am fost anchetat de Securitate la Ploiești, Braşov, Constanţa, Iași, Bârlad și în alte locuri.

- *Cum aţi fost tratat?*

- Aş putea face o deosebire clară între tratamentul din timpul lui Dej și cel din vremea lui Ceaușescu; în prima parte, am fost înjurat, bătut la tălpi, la palme, peste obraz, cu pumnii și cu picioarele... Mă rog. La anchetele de după 1965, a fost mai civilizată: am fost întrebat și am scris sau n-am scris.

- *Presupun că vi s-au solicitat, în repetate rânduri, compromisuri; le-aţi făcut?*

- N-am făcut niciodată vreun compromis; mi s-a cerut, de mai multe ori, să fiu informator, însă am refuzat. Am fost amenințat că mă arestează din nou, că mă dau afară... Mă rog. Bineînțeles că, în prealabil, mi s-a spus că mă vor promova, mă vor ajuta, mă vor face membru de partid și așa mai departe.

- *Când aţi fost eliberat?*

- În 1955.

- *Ce a urmat după aceea?*

- Am depus cereri de angajare, dar nu m-a primit nimeni, pentru că fusesem deținut politic; am bătut la porțile mai multor întreprinderi – la Brăila, la Iași, în mai multe locuri... În sfârșit, la Fabrica de Rulmenți din Bârlad, unde m-au primit.

- *Aţi fost tratat cu suspiciune?*

- Tot timpul. Mi-aduc aminte că, atunci când erau evenimente mai importante în lume – de exemplu, Războiul de Șase Zile din Israel, din 1967, invadarea Cehoslovaciei din 1968 sau alte evenimente de acest gen – eram convocat la Securitate și întrebat: „Ce părere ai despre asta?”

- *Această menhină a slăbit până în 1990?*

- Nu, n-a slăbit deloc.

- *Aţi mai făcut parte din structuri de rezistență împreună cu foști colegi?*

- Cu cei care am fost în proces la Braşov, nu, pentru că unul a murit imediat după ce s-a eliberat, un altul a fost asasinat de Securitatea din Cluj, iar cu restul n-am mai păstrat legătura; dar, incidental, am mai avut discuții cu absolvenți de la Timişoara și cu alți oameni de încredere.

- *Aţi avut vreodată sentimentul că lupta dumneavoastră a fost în zadar?*

- N-aş putea spune, dar ceea ce trăim acum este departe de așteptările noastre. Practic, nu mai avem de-a face cu același popor român; doar limba am păstrat-o – eventual, credința –, pentru că generații la rând au fost intoxicate cu comunism, demagogia lui și așa mai departe. Poporul român este de nerecunoscut.

- *Ce șanse credeți că mai are această națiune pentru a reveni pe făgașul pe care a fost?*

- Șanse mai are doar tineretul care nu este infectat de această ideologie. Vă redau un scurt episod: în 1987, am fost convocat la Securitatea din Iași pentru a fi convins din nou să fiu informator și acolo am văzut elevi din clasele a XI-a și a XII-a depunând denunțuri și plecând de la un ghișeu de unde încasau bani, pe care-l vedeam din sala de așteptare; adică, oameni care acum au 27-28 de ani. Trebuie contat doar pe tinerii care au astăzi sub 25 de ani; altfel, nu – majoritatea sunt infectați și n-avem speranță în ei.

- *Ce înseamnă pentru dumneavoastră comunismul?*

La mulți ani -2023 !

Nr. 12 (28) Decembrie 2022

Cetatea Cavalerilor

- Comunismul este o gravă rătăcire a minții umane, a moralității și a principiilor; e un atentat la adresa umanității – sunt cuvinte care nu pot fi puse într-un text foarte simplu. Ca probă, el s-a prăbușit din interior; în Rusia, n-a mai ținut, pur și simplu, din diverse motive – economice, morale, sociale și așa mai departe. A fost o crimă care a gestat în capetele lui Marx și al lui Engels, dezvoltată în rău de Lenin și pusă în aplicare de Stalin – un criminal, un asasin.

- *Ce șansă mai are comunismul?*
- Absolut niciuna.